

Gymnázium, Školská 7, 05201 Spišská Nová Ves

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka na školský rok 2013/2014/A

1. Diktát

KÓD

Doplňte chýbajúce hlásky, interpunkčné a diakritické znamienka.

Lampa bola na seba veľmi p_šná. Celá sa l_gotala a bola naozaj krásna. Keď ju zapálili vrhala m_kké svetlo po celej miestnosti.

Len sa na mňa **pozrite**, som tá najúžasnejšia lampa! Svetím tak krásne ako hviezdy a mesiac dokopy. Ba čo viac, svetím krajšie ako samotné slnko! V tej chvíli zadul do izby na _kružnej _lici vietor. Bol taký silný, že zhasil lampu. A izba sa op_t' ponorila do tmy. „Vidíš aká si smiešna “ povedal jej pán domu, keď ju znovu zažíhal. „Ako sa opovažuješ prirovnávať sa k slnku, mesiacu a hviezdám? On_ svietia večne a teba zhasne obyčajný vietor!“

2. Práca s textom:

1. **Podčiarknutá veta je:**

- jednoduchá veta s vyjadreným podmetom
- jednoduchá veta s viacnásobným predmetom
- jednoduché súvetie
- zložené súvetie

2. V ktorej z nasledujúcich viet diktátu je **chyba v interpunkcii**?

- Svetím tak krásne ako mesiac a slnko dokopy.
- „Vidíš aká si smiešna“ povedal jej pán domu, keď ju znovu zažíhal.
- Ako sa opovažuješ prirovnávať sa k slnku, mesiacu a hviezdám?
- Bol taký silný, že zhasil lampu.

3. Ktoré **gramatické kategórie** platia pre tučne vytlačené sloveso:

- oznamovací spôsob, nedokonavý vid
- rozkazovací spôsob, nedokonavý vid
- budúci čas, dokonavý vid
- rozkazovací spôsob, dokonavý vid

4. Ktorý slovný druh sa **nevyskytuje** vo vete napísanej kurzívou:

- príslovka
- častica
- zámeno
- spojka

5. Vyberte **správnu** odpoveď:

- v texte prevláda opisný slohový postup
- v texte prevláda informačný slohový postup
- v texte prevláda rozprávací slohový postup
- v texte prevláda úvahový slohový postup

3. Všeobecné úlohy z jazyka a literatúry:

1. **Mal nabrúsený jazyk.** Ako nazývame dané slovné spojenie?
2. Nájdite a opravte chyby v slovných spojeniach: **napadla ma dobrá myšlienka a nechápem tomu.**
3. V nasledujúcej vete určte vetné členy: **Zemiaky hádzala do misky s vodou.**
4. Vyberte, ktoré slovo nepatrí do nasledujúceho synonymického radu: **ozvena, nesvár, echo, ohlas, odraz.**
5. Doplňte slovo do nasledujúcej definície:
Veľká epická forma, ktorá vznikla v antickej literatúre je...
6. Vypíšte a pomenujte dva umelecké prostriedky v nasledujúcom dvojverší:
**Na chotári malá jeseň sedí
v kalnom striebre nebies ospalých.**
7. Určte slohový útvar nasledujúcej ukážky:

Pozývame Vás na vernisáž výstavy, ktorá sa uskutoční dňa 13. júna 2013 o 17. 00 v Galérii umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi pri príležitosti 30. výročia jej vzniku.

Gymnázium, Školská 7, 05201 Spišská Nová Ves

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka na školský rok 2013/2014/B

1. Diktát

KÓD

Doplňte chýbajúce hlásky, interpunkčné a diakritické znamienka

Bolo isté, že nedostanú balón vy_šie, pl_n z neho unikal. A nikde pod nimi nebola pevnina, nikde nebolo miestečka na pristátie. **Bolo tu iba nesmierne more vlny ktorého sa ustavične búrili _ nev_danou pru_kosťou a jagajúce hviezdy, ktoré sa rozsypali po oblohe.** Nikde na dohľad ani zem, ani loď.

Nešťastníci boli v strašnom položení. Zrejme už neovládali balón, obal ktorého sa čoraz v_čsmi zmenšoval. Klesanie sa nav_domoči zr_chľovalo. Ak sa pred nocou neukáže nejaká pevnina, všetkých aj _ balónom pohltia vlny. V balóne boli odvážn_ ľudia, ktor_ sa nebáli pozrieť smrti do očí. *Nikto ani len nezašomral.* Boli rozhodnut_ bojovať o život až do poslednej chvíle a urobiť všetko, aby oddialili skazu.

2. Práca s textom:

1. Napíšte, aký slohový postup je použitý v diktáte?
2. Vysvetlite význam podčiarknutého slovného spojenia.
3. Vo vete napísanej kurzívou určte vetné členy.

4. Z vety začínajúcej časticou vypíšte slovo, v ktorom je porušené pravidlo o rytmickej krátení.
5. Napíšte, v akom význame sa používa frazeologizmus **nebát' sa pozriet' smrti do očí**.
6. Z vety napísanej tučným písmom vypíšte a pomenujte dva rôzne umelecké prostriedky.

3. Všeobecné úlohy z jazyka a literatúry:

1. Napíšte, v ktorej vete je použitá **prirad'ovacia spojka**:
  - a) Urobili všetko, aby oddialili skazu.
  - b) Deti stáli pri dverách, ale mali nevhodné oblečenie.
  - c) Tancuješ, akoby si vyhral súťaž.
  - d) Vôbec neviem, ako si to všetko zvládol sám.
2. Balón pristál na brehu veľkého jazera. Podčiarknuté slová vo vete sú tieto **vetné členy**:
  - a) zhodný prívlastok, predmet
  - b) zhodný prívlastok, príslovkové určenie miesta
  - c) zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok
  - d) zhodný prívlastok, podmet
3. V ktorej z možností vznikli všetky slová **skladaním**?
  - a) zemeguľa, zlatokopi, vytvoriť, mocichtivý
  - b) ďalekohľad, autoškola, skalopevný, stromisko
  - c) drevorubač, zemetrasenie, moreplavec, odvrátená
  - d) novovek, veľkosklad, vodomer, krasokorčuliar
4. Ku ktorému útvaru je **nesprávne priradený literárny druh**?
  - a) román – epika
  - b) óda – lyrika
  - c) balada – lyrika
  - d) povesť - epika
5. **sva_ba, k_ba_ke, na_pis, za_chr_tom_v_planút', ro_sadiť', spi_skonoveský**
V rade slov chýbajú hlásky Napíšte, v ktorej z možností sú chýbajúce hlásky v správnom poradí:
  - a) d, p, t, b, z, s, š
  - b) d, p, d, b, s, z, s
  - c) d, b, d, b, z, z, š
  - d) d, p, d, b, z, z, š